

Nasjonalparkstyret
for Jotunheimen
og Utladalen

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk fjellsenter
Brubakken 2, 2686 Lom
Luster kommune,
Kommunehuset, 6868 Gaupne

Kontakt
Sentralsbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 948 80 564
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/jotunheimen>

Vågå Røde Kors

Saksbehandler Kari Sveen

Vår ref. 2021/8302-2 432.3

Dykker ref.

Dato 09.08.2021

Jotunheimen NP - dispensasjon - motorferdsel - 2021 - helikopter - Plassering av båt ved Bessvatnet - Vågå Røde Kors Hjelpekorps

Viser til søknad ved e-post av 31.07.21 fra Vågå Røde Kors.

Saksopplysninger / Søknad:

Søknaden gjeld fast plassering av båt ved Bessvatnet og helikoptertransport av båten:
«Vågå Røde Kors Hjelpekorps har nå gått til innkjøp av ny båt, motor med 20 hk og 5 stk
flytedresser. Dette for bruk ved rednings/ leteaksjoner i området Besseggen.
Båten vil blir liggende i østre enden på Bessvatnet, i nærheten av naustet til Kåre Lund.

Grunnen til at Vågå RKH nå har anskaffet seg båt med utstyr for å bruke på Bessvatnet, er
blant annet sikkerheten til egne rednings/ letemannskap. Vi har tidligere fått låne båt og utstyr
hos vågå fjellstyre. Den båten har motor med 6 hk, og det blir for lite om båten er lasta
maksimalt og det er vind. I tillegg bruker en vesentlig lengre tid på å transportere seg over
vatnet. Det har de siste årene bare vorte flere aksjoner i området Besseggen, og de fleste som
må reddast befinner seg som oftast i nærheten av Bandet. Raskaste vegen inn til Besseggen/
Bandet er å gå fra Bessheim til Bessvatnet og båt inntil Bandet. Det er også den raskaste,
enklaste og sikraste evakuatingsvegen med pasienter. Enten de er gangbare eller
bårepasientar.

Båten vil kun bli brukt under aksjon som er rekvisert av politi eller amk. Den vil bli låst med
kodelås, men den skal være tilgjengelig for andre etater i redningstenesta som eventuelt måtte
ha bruk for å benytte den under lete / redningsaksjoner. Dette til informasjon.

Søker samtidig om løyve til et hiv med helikopter for å frakte inn båten. Dette vil bli gjort når
Stokk & Stein skal ha materialtransport til Blåtjønnåe.»

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret har delegert forvaltningsmyndighet for Jotunheimen nasjonalpark og
Utladalen landskapsvernområde i medhald av reviderte vedtekter gjeldande fra 01.01.2020.
Etter vedtak i Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen den 11. mai 2016 er myndighet
til å treffen vedtak i saker som gjeld løyve etter dei spesifiserte unntaka i verneforskrifta og
kurante saker med etablert forvaltningspraksis delegert til nasjonalparkforvaltar. Saka er knytt til
redningstenesta, og blir vurdert som kurant.

Verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark av 14.11.14

Motorferdsel

Verneforskrifta § 3, pkt. 6.1, set eit generelt forbod mot motorferdsel i nasjonalparken. Forskrifta

har unntak for ein del definerte formål, men helikoptertransport av båt er ikkje nemnd, og må behandlast etter den generelle dispensasjonsheimelen; dvs. etter § 48 i naturmangfaldlova. § 48 opnar for at forvalningsstyretemakta «*kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.*»

Fast plassering av båt

Verneforskrifta § 3, pkt. 1.1 har i utgangspunktet forbod mot utplassering av båtar:

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området er verna mot inngrep av ein kvar art, medrekna oppføring og ombygging av varige eller mellombelse bygningar, gjerde, anlegg og innretningar, riving av bygningar, parkering av campingvogner, bilar, maskiner og liknande, **oppdrag av båtar**, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, fjerning eller øydelegging av biologisk og geologisk materiale i grotter, graving, utfylling og lagring av masse, sprenging og boring, bryting av stein, mineralar og fossil og fjerning av større stein og blokker, drenering og anna form for tørrlegging, nydyrkning, bakkeplanering, framføring av luft- og jordleidningar, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stiar, løyper og liknande. Opplistinga er ikkje uttømmande.

§ 3 pkt. 1.2. listar opp tiltak som er unntake det generelle forbodet:

Reglane i pkt. 1.1 er ikkje til hinder for:

... f) Opplag av båtar i samsvar med forvaltningsplan.

Pkt. 1.3 l) opnar for at forvalningsstyretemakta kan gi løyve til:

l) Opplag av båtar som ikkje er i samsvar med forvaltningsplan.

Forvaltningsplan

Utkast til forvaltningsplan for Jotunheimen og Utladalen (2008) har som overordna mål at det skal vera «*minst mogleg motorisert ferdsel i nasjonalparken og landskapsvernombudet.*» Kap. 8.15.5 Dispensasjonspraksis pkt. b) viser til at «*det vil vere vanskelegare å få dispensasjon i sone utan tilrettelegging og inngrep, og i område og til årstider og til tider då det er mange som ferda i eit område, som i fellesferiar, høgtider og helgedagar og evt midt på dagen.*»

Utplassering av båt i tråd med forvaltningsplan krev ikkje særskild løyve – jf. § 3 pkt. 1.2. f), men verken vedteken forvaltningsplan frå 1998 eller utkastet frå 2008 definerer kva båtar dette gjeld. Ein vel derfor å behandle søknaden etter pkt. 1.3. l), men vil i den pågåande revisjonen av forvaltningsplanen lage oversikt på alle utplasserte båtar og få eit system for utsjekk av status t.d. kvart fjerde år. Dette er nødvendig for å hindre at båtar som har gått ut av bruk blir liggande så lenge at ein til slutt mistar oversikten på kven som er eigar og har ansvar for fjerning av utrangert utstyr. Dette er mest aktuelt når det gjeld private båtar for fiske.

Vurdering

Hjelpekorpsset har gode grunnar for å nytte eigen båt med nødvendig kapasitet for frakt av personell og utstyr, slik at ein oppnår rask og effektiv utføring av oppdrag og tryggare forhold for dei friviljuge. Tiltaket vil styrke redningsberedskapen, og blir ikkje vurdert å vera i strid med verneformål eller å «*påvirke verneverdiene nevneverdig*». Oppdraget med å transportere ut redningsbåt vil vera eit bidrag til auka tryggleik for dei mange som går Besseggen. Båten vil berre bli brukt «*under aksjon som er rekvisert av politi eller amk*», og bruken kjem derfor inn under det generelle unntaket for motorferdsel som følgjer av verneforskrifta § 3 pkt. 6.2 a).

Bessvatnet ligg i såkalla brukszone i forvaltningsplanen, og ein enkelt helikoptertransport i dette området blir ikkje vurdert å vera i konflikt med dei miljørettslege prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12. Kunnskapsgrunnlaget (§ 8) er bra, og transporten vil skje utanom hekke- og yngletid. Ein helikoptertransport vil gje litt støy i eit kort tidsrom, men er knytt til eit nytteformål som ikkje vil skape presedens. Det vil ikkje gje vesentleg meirbelastning på naturmiljø og friluftsliv, jf. førevar-prinsippet og økosystemtilnærming og samla belastning (nml §§ 9-10). Transporten bør leggjast til vekedag, i tråd med retningslinjer i forvaltningsplanen. Det at transporten blir samordna med Stokk&Stein sin transport knytt til reparasjon av brua over Blåtjønnåe bidrar til minst mogleg samla belastning på området.

Vedtak

Med heimel i § 3 pkt. 1.3.I) i verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark, får Vågå Røde Kors dispensasjon for plassering av redningsbåt med motor 20 hk og tilhøyrande utstyr ved austenden av Bessvatnet. Med heimel i naturmangfaldlova § 48 blir det gjeve løyve til bruk av helikopter for transport av båt frå bilveg til Bessvatnet. Tiltaket vil i liten grad påverke verneverdiane, og fordelane med betre beredskap er langt større enn ulempene.

Løyvet gjeld med følgjande vilkår:

- Båt med utstyr skal plasserast mest mogleg skjerma, og alt utstyr må sikrast slik at ikkje noko blir ført av garde med vinden.**
- Lokaliteten skal dokumenterast med foto og kartkoordinatar til forvaltinga, for oppføring i register for utplasserte båtar som vil inngå i revidert forvaltningsplan.**
- Dersom båten ikkje blir vedlikehalde, eller om bruken opphører av andre årsaker, skal båten fjernast.**
- Helikoptertransporten skal i størst mogleg grad samordnast med annan transport, og skal om mogleg utførast på vekedag av omsyn til allmenta sitt friluftsliv.**
- Statens Naturopsyn v / Rigmor Solem skal ha melding om dato for flyging seinast dagen før. Mobilnr. 959 65 158 eller e-post rigmor.solem@miljodir.no**

Dette løyvet gjeld i høve til verneforskrifta. Ein føreset at det ligg føre godkjenning frå grunneigar, og at det blir gjeve tilsvarende løyve frå Vågå kommune etter motorferdsellova.

Vedtaket kan påklagast etter reglane i forvaltningslova. Eventuell klage skal stilast til Miljødirektoratet, men sendast via nasjonalparkstyret innan 3 veker etter motteke vedtak.

Med helsing

Kari Sveen
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Kopi til:

Vågå kommune	Edvard Storms veg 2	2680	VÅGÅ
Vågå fjellstyre	Postboks 16	2684	VÅGÅ
Statskog			
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
SNO v/ Rigmor Solem			
Eldrid Nedrelo			